

Zmaj Jovina, 26

22000 Sremska Mitrovica

Srbija

Odgovori na zahteve za pojašnjenjima ili dodatnim informacijama

Predmet nabavke: **Nabavka izmenjivača toplote**

Referentni broj: **15/21**

Tekst zahteva	Odgovor - pojašnjenje
<p>1. Ovim putem, ukazujemo naručiocu da postoje nedostaci, odnosno nepravilnosti u dokumentaciji o nabavci, kojima se narušavaju načela Zakona o javnim nabavkama i to člana 7 Zakona koji propisuje da je "Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke omogući što je moguće veću konkurenciju."</p> <p>Naime, u Opštim uslovima u tehničkoj specifikaciji Naručilac navodi da je ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi kopiju sertifikata (deklaraciju) o usklađenosti ponuđenih tipova pločastih izmenjivača sa direktivom PED 2014/68/EU ili odgovarajuće. Ovaj uslov je normalan i uobičajen i podnosilac ove predstavke ga svakako poseduje. Ovo je inače uslov za sve javne nabavke izmenjivača toplote u EU.</p> <p>Ono što je međutim, nepravilnost ovog tendera i što značajno ograničava konkurenciju, a nema mnogo smisla i opravdanja sa tehničke strane, jeste uslov koji je Naručilac objavio:</p> <p>"Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi izveštaj o ispitivanje performansi izmenjivača po tipu izdat od laboratorije za ispitivanje prema standardu SRPS ISO/IEC 17025:2017 ili odgovarajućem, koja je akreditovana kod nacionalnog akredacionog tela sa obimom akreditacije ispitivanje toplotnih performansi izmenjivača toplote prema referentnom standardu SRPS EN 1148:2012 ili odgovarajućem. Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi kopiju sertifikata o akreditaciji na ime laboratorije koja</p>	<p>1. Ovim putem, ukazujemo naručiocu da postoje nedostaci, odnosno nepravilnosti u dokumentaciji o nabavci, kojima se narušavaju načela Zakona o javnim nabavkama i to člana 7 Zakona koji propisuje da je "Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke omogući što je moguće veću konkurenciju."</p> <p>Naime, u Opštim uslovima u tehničkoj specifikaciji Naručilac navodi da je ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi kopiju sertifikata (deklaraciju) o usklađenosti ponuđenih tipova pločastih izmenjivača sa direktivom PED 2014/68/EU ili odgovarajuće. Ovaj uslov je normalan i uobičajen i podnosilac ove predstavke ga svakako poseduje. Ovo je inače uslov za sve javne nabavke izmenjivača toplote u EU.</p> <p>Ono što je međutim, nepravilnost ovog tendera i što značajno ograničava konkurenciju, a nema mnogo smisla i opravdanja sa tehničke strane, jeste uslov koji je Naručilac objavio:</p> <p>"Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi izveštaj o ispitivanje performansi izmenjivača po tipu izdat od laboratorije za ispitivanje prema standardu SRPS ISO/IEC 17025:2017 ili odgovarajućem, koja je akreditovana kod nacionalnog akredacionog tela sa obimom akreditacije ispitivanje toplotnih performansi izmenjivača toplote prema referentnom standardu SRPS EN 1148:2012 ili odgovarajućem. Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi kopiju sertifikata o akreditaciji na ime laboratorije koja</p>

je izdala izveštaj o ispitivanju prema standardu SRPS ISO/IEC 17025:2017 ili odgovarajućem."

Ovaj uslov ispunjava SAMO JEDNO privredno društvo u Srbiji, jer je samo ono dobilo izveštaj o ispitivanju JEDINE akreditovane laboratorije u Srbiji (pri Mašinskom fakultetu u Beogradu), koji izveštaji koštaju jako puno, traju jako dugo, a pri tom nemaju nikakvog smisla ukoliko ponuđač poseduje AAA sertifikat i sertifikat o usklađenosti ponuđenih tipova pločastih izmenjivača sa direktivom PED 2014/68/EU.

Standard SRPS EN 1148:2012 je dobrovoljan. Da bi se roba pustila u prodaju na teritoriju Evropske Unije, obavezan je sertifikat po PED 1148/68/EU, a da bi se roba stavila na prodaju na tržište Srbije zakonski je obavezan AAA sertifikat.

Ponuđač koji želi da učestvuje na ovom tenderu poseduje sertifikat PED 1148/68/EU i AAA sertifikat ali ne poseduje SRPS EN 1148:2012, koji poseduje samo jedno društvo u Srbiji koje isključivo dobija sve tendere za izmenjivače toplote o čemu možemo pružiti kao dokaz tabelarni prikaz svih tendera za izmenjivače toplote sa brojevima nabavki.

Pored toga tražite da izmenjivači toplote budu ispitani po SRPS EN 1148:2012. Ovaj standard se odnosi na izmenjivače toplote za daljinsko grejanje. U Tehničkim specifikacijama nije navedeno da će predmet javne nabavke biti korišćen za daljinsko grejanje, pa je nejasno zašto tražite standard koji se ne odnosi na predmet javne nabavke.

Pored toga, standard SRPS ISO/IEC 17025:2017 nije u vezi sa pločastim izmenjivačima toplote. On se odnosi na Opšte zahteve za kompetentnost laboratorija za ispitivanje i laboratorija za etaloniranje, tako da nije jasno zašto tražite sertifikat o akreditaciji koji nije u vezi sa predmetom javne nabavke.

U dokumentu TEHNIČKA SPECIFIKACIJA piše da treba da se dostavi „Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi izveštaj o ispitivanje performansi izmenjivača važeći po tipu..... prema referentnom standardu SRPS EN 1148:2012“. Pretpostavljamo da ste tražili „type

je izdala izveštaj o ispitivanju prema standardu SRPS ISO/IEC 17025:2017 ili odgovarajućem."

Ovaj uslov ispunjava SAMO JEDNO privredno društvo u Srbiji, jer je samo ono dobilo izveštaj o ispitivanju JEDINE akreditovane laboratorije u Srbiji (pri Mašinskom fakultetu u Beogradu), koji izveštaji koštaju jako puno, traju jako dugo, a pri tom nemaju nikakvog smisla ukoliko ponuđač poseduje AAA sertifikat i sertifikat o usklađenosti ponuđenih tipova pločastih izmenjivača sa direktivom PED 2014/68/EU.

Standard SRPS EN 1148:2012 je dobrovoljan. Da bi se roba pustila u prodaju na teritoriju Evropske Unije, obavezan je sertifikat po PED 1148/68/EU, a da bi se roba stavila na prodaju na tržište Srbije zakonski je obavezan AAA sertifikat.

Ponuđač koji želi da učestvuje na ovom tenderu poseduje sertifikat PED 1148/68/EU i AAA sertifikat ali ne poseduje SRPS EN 1148:2012, koji poseduje samo jedno društvo u Srbiji koje isključivo dobija sve tendere za izmenjivače toplote o čemu možemo pružiti kao dokaz tabelarni prikaz svih tendera za izmenjivače toplote sa brojevima nabavki.

Pored toga tražite da izmenjivači toplote budu ispitani po SRPS EN 1148:2012. Ovaj standard se odnosi na izmenjivače toplote za daljinsko grejanje. U Tehničkim specifikacijama nije navedeno da će predmet javne nabavke biti korišćen za daljinsko grejanje, pa je nejasno zašto tražite standard koji se ne odnosi na predmet javne nabavke.

Pored toga, standard SRPS ISO/IEC 17025:2017 nije u vezi sa pločastim izmenjivačima toplote. On se odnosi na Opšte zahteve za kompetentnost laboratorija za ispitivanje i laboratorija za etaloniranje, tako da nije jasno zašto tražite sertifikat o akreditaciji koji nije u vezi sa predmetom javne nabavke.

testing“ izmenjivača toplote po SRPS EN 1148. Tipsko ispitivanje, kao što piše u standardu EN 1148 se odnosi na ispitivanje izmenjivača toplote za specifičnu namenu u odgovarajućem rangu radnih uslova. Kontrolišu se 6 različitih tačaka (tri snage i dva protoka). Niste nigde napisali za koje radne uslove treba da bude ispitan izmenjivač toplote prilikom tipskog testiranja. Jel za Vas prihvatljiv izmenjivač koji je testiran tipski po standardu EN 1148 na primer za režim temperaturnog ranga 1 (pozivamo se na Table 1 Temperature range, tačka 6.1 standarda En 1148):

SHODNO NAVEDENOM PREDLAŽEMO BRISANJE USLOVA : "Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi izveštaj o ispitivanje performansi izmenjivača po tipu izdat od laboratorije za ispitivanje prema standardu SRPS ISO/IEC 17025:2017 ili odgovarajućem, koja je akreditovana kod nacionalnog akredacionog tela sa obimom akreditacije ispitivanje toplotnih performansi izmenjivača toplote prema referentnom standardu SRPS EN 1148:2012 ili odgovarajućem. Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi kopiju sertifikata o akreditaciji na ime laboratorije koja je izdala izveštaj o ispitivanju prema standardu SRPS ISO/IEC 17025:2017 ili odgovarajućem." IMAJUĆI U VIDU DA OVAJ USLOV OZBILJNO NARUŠAVA KONKURENCIJU!

2. U dokumentu TEHNIČKA SPECIFIKACIJA napisali ste: "Na sve ponuđene izmenjivače toplote mora biti sproveden postupak ocenjivanja usaglašenosti u skladu sa važećim Pravilnikom o tehničkim zahtevima za projektovanje, izradu i ocenjivanje opreme pod pritiskom („Službeni glasnik RS“ broj 87/11)". Nigde nismo našli u dokumentaciji kojim dokumentom će se dokazati da je sproveden traženi postupak.

SHODNO NAVEDENOM PREDLAŽEMO BRISANJE USLOVA : "Na sve ponuđene izmenjivače toplote mora biti sproveden postupak ocenjivanja usaglašenosti u skladu sa važećim Pravilnikom o tehničkim zahtevima za projektovanje, izradu i ocenjivanje opreme pod pritiskom („Službeni glasnik RS“ broj 87/11)" ili definisanje dokumenta

U dokumentu TEHNIČKA SPECIFIKACIJA piše da treba da se dostavi „Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi izveštaj o ispitivanje performansi izmenjivača važeći po tipu..... prema referentnom standardu SRPS EN 1148:2012“. Pretpostavljamo da ste tražili „type testing“ izmenjivača toplote po SRPS EN 1148. Tipsko ispitivanje, kao što piše u standardu EN 1148 se odnosi na ispitivanje izmenjivača toplote za specifičnu namenu u odgovarajućem rangu radnih uslova. Kontrolišu se 6 različitih tačaka (tri snage i dva protoka). Niste nigde napisali za koje radne uslove treba da bude ispitan izmenjivač toplote prilikom tipskog testiranja. Jel za Vas prihvatljiv izmenjivač koji je testiran tipski po standardu EN 1148 na primer za režim temperaturnog ranga 1 (pozivamo se na Table 1 Temperature range, tačka 6.1 standarda En 1148):

SHODNO NAVEDENOM PREDLAŽEMO BRISANJE USLOVA : "Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi izveštaj o ispitivanje performansi izmenjivača po tipu izdat od laboratorije za ispitivanje prema standardu SRPS ISO/IEC 17025:2017 ili odgovarajućem, koja je akreditovana kod nacionalnog akredacionog tela sa obimom akreditacije ispitivanje toplotnih performansi izmenjivača toplote prema referentnom standardu SRPS EN 1148:2012 ili odgovarajućem. Ponuđač je dužan da uz ponudu dostavi kopiju sertifikata o akreditaciji na ime laboratorije koja je izdala izveštaj o ispitivanju prema standardu SRPS ISO/IEC 17025:2017 ili odgovarajućem." IMAJUĆI U VIDU DA OVAJ USLOV OZBILJNO NARUŠAVA KONKURENCIJU!

Na osnovu informacija dobijenih od akreditovane laboratorije na Mašinskom fakultetu u Beogradu postoji više od jednog proizvođača koji poseduje tražene sertifikate. S obzirom da je SRPS EN 1148:2012 identičan sa evropskim EN1148 prihvatljivo je dostaviti i traženi sertifikat izdat od bilo koje evropske laboratorije koja poseduje odgovarajuću akreditaciju. S obzirom da

kojim će se dokazati da je sproveden ovaj postupak.

3. U dokumentu TEHNIČKA

SPECIFIKACIJA napisali ste: treba dostaviti - "Link za softver za dimenzionisanje, koji mora imati mogućnost provere radnih parametara izmenjivača pri svim radnim uslovima. Softver mora biti na srpskom ili engleskom jeziku". Na ovaj način ste diskriminirali sve ponuđače koji ne poseduju onlajn program već imaju samo desktop verziju. Takođe na ovom svetu ne postoji program koji će izvršiti proveru radnih parametara izmenjivača toplote pri svim radnim uslovima. Može se izvršiti provera Vaših radnih parametara. Termin "svi radni uslovi" je veoma nedefinisan i može obuhvatati ekstremne uslove. Ovaj uslov je nemoguće ispuniti. Takođe, - ako zanemarimo sve radne uslove- niste napisali kako ćete izvršiti proveru da li program zadovoljava ili ne odnosno koji su kriterijumi na osnovu kojih ćete odrediti da li program zadovoljava ili ne. Molim Vas da definišete način provere programa. Zahtev je suviše uopšten. Takođe zašto program mora biti na engleskom ili srpskom jeziku.

SHODNO NAVEDENOM PREDLAŽEMO BRISANJE USLOVA : "Link za softver za dimenzionisanje, koji mora imati mogućnost provere radnih parametara izmenjivača pri svim radnim uslovima. Softver mora biti na srpskom ili engleskom jeziku"

laboratorije postoje, kako u EU tako u i Srbiji, naručilac smatra da na ovaj način nije ograničio ni domaće ni strane ponuđače.

PED 1148/68/EU koji ponuđač pominje je nepostojeći standard i pretpostavljamo da se ovde misli na PED 2014/68/EU standard.

Standardi PED 2014/68/EU i SRPS EN 1148:2012 tretiraju suštinski različite tehničke karakteristike. PED 2014/68/EU tretira posude po pritiskom i kriterijume za njihovo konstruisanje i ni na jedan način ne tretira performanse razmenjivača toplote.

Standard SRPS EN 1148:2012 tretira performanse razmenjivača toplote i prvenstveno se odnosi na deklarirani kapacitet i padove pritiska u razmenjivaču toplote. Ova dva standarda nisu nikako povezani i razmenjivač toplote može da poseduje PED sertifikat, ali da ne poseduje EN1148 i takođe je moguće da razmenjivač toplote poseduje EN1148, a da ne poseduje PED sertifikat.

Na osnovu prethodnih iskustava sa razmenjivačima toplote uočili smo da deklarirane karakteristike na pločicama razmenjivača toplote mogu značajnije odstupati od stvarnih karakteristika po pitanju kapaciteta i padova pritiska što stvara brojne probleme u radu sistema i pritužbe korisnika. Posedovanje sertifikata PED 2014/68/EU ili AAA znaka ne garantuju naručiocu da će isporučeni razmenjivač toplote imati deklarirani kapacitet ili pad pritiska. Takođe ni PED 2014/68/EU ni AAA ne definišu dozvoljena odstupanja od deklariranih vrednosti tako da je moguće npr. da razmenjivač toplote koji ima deklarirani kapacitet 600kW pri radnim uslovima ima zapravo stvarni kapacitet od 500kW pri tim istim radnim uslovima. Ovakva odstupanja od deklariranih vrednosti možda u nekim uslovima mogu da budu prihvatljiva, ali za predmetna dobra javne nabavke nisu prihvatljiva za naručioca i kako bi se osigurao da dobije predmetna dobra javne nabavke u traženom kvalitetu naručilac je u skladu sa Zakonom o Javnim Nabavkama definisao tehnički uslov o posedovanju SRPS EN:1148:2012 sertifikata. SRPS EN:1148:2012 jedini relevantni srpski i evropski standard koji tretira performanse razmenjivača

toplote i u potpunosti odgovara potrebama naručioca. S obzirom da je već ranije utvrđeno da postoji više od jednog ponuđača koji poseduje ovaj sertifikat i da laboratorije koje mogu da naprave adekvatna ispitivanja proizvoda i izdaju tražene sertifikate postoje i u Srbiji i u Evropskoj Uniji naručilac smatra da ovim uslovom nije narušena konkurencija, već je samo obezbeđeno da naručilac dobije predmetna dobra javne nabavke u kvalitetu koji je prihvatljiv za naručioca.

Kako bi sertifikat bio ispravan, on mora biti izdat od strane akreditovane laboratorije koja ima akreditaciju za ispitivanja u skladu sa SRPS EN:1148:2012 i iz tog razloga je neophodno dostaviti i akreditaciju laboratorije za izvođene ispitivanja u skladu sa SRPS EN:1148:2012. SRPS ISO/IEC 17025:2017 se odnosi na laboratoriju koja je izdala SRPS EN:1148:2012 i naručilac traži dokaz da je sertifikat koji je ponuđač dostavio izdala laboratorija sa odgovarajućom akreditacijom i ne vidimo ništa sporno u ovom zahtevu.

Prihvatljivo je da se dostavi sertifikat iz temperaturnog ranga koji je naveo ponuđač.

Naručilac ostaje pri svom zahtevu.

2. U dokumentu TEHNIČKA SPECIFIKACIJA napisali ste: "Na sve ponuđene menjivače toplote mora biti sproveden postupak ocenjivanja usaglašenosti u skladu sa važećim Pravilnikom o tehničkim zahtevima za projektovanje, izradu i ocenjivanje opreme pod pritiskom („Službeni glasnik RS“ broj 87/11)". Nigde nismo našli u dokumentaciji kojim dokumentom će se dokazati da je sproveden traženi postupak.

SHODNO NAVEDENOM PREDLAŽEMO BRISANJE USLOVA : "Na sve ponuđene menjivače toplote mora biti sproveden postupak ocenjivanja usaglašenosti u skladu sa važećim Pravilnikom o tehničkim zahtevima za projektovanje, izradu i ocenjivanje opreme pod pritiskom („Službeni glasnik RS“ broj 87/11)" ili definisanje dokumenta

kojim će se dokazati da je sproveden ovaj postupak.

Dokument kojim se dokazuje ovaj uslov je Sertifikat o usaglašenosti prema pravilniku za projektovanje, izradu i ocenjivanje usaglašenosti opreme pod pritiskom ili tzv AAA sertifikat koji je ponuđač ranije pominjao.

Naručilac ostaje pri svom zahtevu.

3. U dokumentu TEHNIČKA

SPECIFIKACIJA napisali ste: treba dostaviti - "Link za softver za dimenzionisanje, koji mora imati mogućnost provere radnih parametara izmenjivača pri svim radnim uslovima. Softver mora biti na srpskom ili engleskom jeziku". Na ovaj način ste diskriminisali sve ponuđače koji ne poseduju onlajn program već imaju samo desktop verziju. Takođe na ovom svetu ne postoji program koji će izvršiti proveru radnih parametara izmenjivača toplote pri svim radnim uslovima. Može se izvršiti provera Vaših radnih parametara. Termin "svi radni uslovi" je veoma nedefinisani i može obuhvatati ekstremne uslove. Ovaj uslov je nemoguće ispuniti. Takođe, - ako zanemarimo sve radne uslove- niste napisali kako ćete izvršiti proveru da li program zadovoljava ili ne odnosno koji su kriterijumi na osnovu kojih ćete odrediti da li program zadovoljava ili ne. Molim Vas da definišete način provere programa. Zahtev je suviše uopšten. Takođe zašto program mora biti na engleskom ili srpskom jeziku.

SHODNO NAVEDENOM PREDLAŽEMO BRISANJE USLOVA : "Link za softver za dimenzionisanje, koji mora imati mogućnost provere radnih parametara izmenjivača pri svim radnim uslovima. Softver mora biti na srpskom ili engleskom jeziku"

Namera naručioca u ovom slučaju nije da se diskriminišu proizvođači koji nemaju online software i naručilac nije nigde specificirao da

software mora da bude online. Osim linka za preuzimanje software-a sa sajta proizvođača/distributera prihvatljivo je i da se program za dimenzionisanje dostavi na bilo kom drugom mediumu (CD, USB ....).

Takođe nam nije jasna primedba i želja ponuđača da ograniči ponuđača i dostavi softver za dimenzionisanje samo za “naše radne” parametre

Svaki razmenjivač toplote ima definisane radne parametre za koje je konstruisan i deklarisan da radi i u okviru ovih radnih parametara softver za dimenzionisanje mora bude u mogućnosti da vrši proveru razmenjivača toplote pri svim radnim uslovima i naručilac ostaje pri ovom zahtevu.